

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa J.D., M.K., J.N. i A.W.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej G. w W., Spółdzielni Mieszkaniowej O. w W.
i Spółdzielni Mieszkaniowej W. w W.

z udziałem interwenienta ubocznego A.S.

o uchylenie uchwał,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 listopada 2017 r.,

na skutek zażalenia strony pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej O. w W.

na wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 7 kwietnia 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

**oddala zażalenie, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2017 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego z dnia 29 września 2011 r. w punkcie pierwszym i drugim oraz w punkcie ósmym i przekazał sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania

Sądowi pierwszej instancji. W sprawie na tym etapie występowało czterech powodów (osoby fizyczne) oraz dwie pozwane Spółdzielnie Mieszkaniowe, które wniosły apelacje od wspomnianego wyroku Sądu Okręgowego. Powodowie domagali się ustalenia nieistnienia albo ustalenia nieważności wskazanych w pozwie uchwał (m.in. uchwał nr [...] i [...]1 z dnia 18 czerwca 2005 r.) dotyczących podziału Spółdzielni Mieszkaniowej „G.”.

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 29 września 2011 r. uchylił uchwały [...], [...]1, [...]2 i [...]3 Zebrania Przedstawicieli Członków Spółdzielni Mieszkaniowej „G.” z dnia 18 czerwca 2005 r. w sprawie podziału oraz utworzenia Spółdzielni Mieszkaniowych „O.” i „W.”. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 8 października 2013 r., wydanym w wyniku wniesienia apelacji tych Spółdzielni, zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w pkt 1 i 2 i oddalił powództwo w zakresie uchylenia uchwały nr [...] i [...]1.

W wyniku częściowego uwzględnienia skarg kasacyjnych czterech powodów Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 30 września 2016 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w pkt I, III i w tym zakresie przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W zażaleniu Spółdzielni Mieszkaniowej „O.” kwestionowano zasadność rozstrzygnięcia zawartego w wyroku z dnia 7 kwietnia 2017 r. w postaci uchylenia wyroku w pkt pierwszym, drugim i ósmym, powołując się na przepis art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 386 § 6 k.p.c. i w zw. z art. 385 k.p.c., w zw. z art. 384 k.p.c. i w zw. z art. 378 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Po uchyleniu wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2016 r., I CSK 358/14 poprzedniego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 8 października 2013 r., Sąd Apelacyjny - rozpoznając sprawę ponownie - wyjaśnił zakres kognicji w obecnym postępowaniu apelacyjnym. Stwierdził, że po stronie czynnej występują obecnie podmioty wnoszące skargę kasacyjną (3 osoby fizyczne; prawomocnie oddalono apelację powódki A.W.). Apelacje zostały wniesione przez dwie pozwane Spółdzielnie Mieszkaniowe - „O.” i „W.” i te Spółdzielnie występowały po stronie pozwanej w postępowaniu apelacyjnym. Przedmiotem postępowania była

natomiast ocena legalności dwóch uchwał o podziale nr [...] i [...]1 z dnia 18 czerwca 2005 r. (s. 17-18 uzasadnienia zaskarżonego wyroku).

Sąd Apelacyjny zaskarżonym wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2017 r. uchylił wyrok Sądu Okręgowego z dnia 29 września 2011 r. w pkt I, II i VIII i przekazał sprawę w tym zakresie Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Zgodnie z art. 386 § 4 k.p.c., Sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji i przekazać sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania tylko w razie nierozpoznania istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

W szerszym wywodzie prawnym Sąd Apelacyjny, ponownie rozpoznając sprawę, wyjaśnił zasadnicze motywy wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2016 r. i stwierdził, że z dwóch zasadniczych przyczyn nie był w stanie wydać wyroku merytorycznego o zasadności apelacji obu pozwanych Spółdzielni.

Po pierwsze, Sąd Okręgowy zaniechał dokonania ustaleń dotyczących treści obu kwestionowanych uchwał (ograniczył się tylko do analizy samego sposobu podejmowania tych uchwał). Tymczasem doszło do wpisania do rejestru spółdzielni tylko dwóch z nich (a nie wszystkich pozostałych - czterech) z tym, że jedną wpisano na podstawie nieprawomocnego postanowienia. Nie odnosząc się więc do samego, ogólnego sposobu podziału spółdzielni, Sąd Okręgowy nie rozpoznał w konsekwencji istoty sporu.

Po drugie, z kwestią pierwszą łączy się także problem dokonania zasadniczych ustaleń w kwestii licznych sporów sądowych, które powstały po podjęciu uchwał nr [...] i [...]1, a także innych jeszcze uchwał. Nie jest bowiem jasne, które z tych sporów zostały już zakończone i jaki mogą mieć one wpływ na obecne postępowanie (s. 22-28 uzasadnienia zaskarżonego wyroku).

W zażaleniu skarżąca Spółdzielnia stwierdziła, że kwestionowane rozstrzygnięcie i uwzględnienie wytycznych Sądu Apelacyjnego co do dalszego postępowania pogorszyłoby sytuację pozwanej. Zdaniem skarżącej, Sąd Apelacyjny wyszedł ponadto poza granice apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.) i to stanowisko skarżąca stara się wykazać w dłuższym wywodzie prawnym, wskazując

szczegółowo to, jakie zarzuty żaląca się Spółdzielnia podnosiła wcześniej w apelacji (s. 3 - 4 zażalenia).

Tymczasem w postępowaniu wywołanym wniesieniem zażalenia na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c. można kwestionować zaskarżone rozstrzygnięcie merytoryczne tylko w świetle postanowień zawartych w art. 386 § 4 k.p.c. i podnosić, że - wbrew stanowisku orzekającego merytorycznie Sądu - Sąd pierwszej instancji rozpoznał istotę sprawy albo gdy wydanie rozstrzygnięcia nie wymagało jednak przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. W uzasadnieniu zażalenia nie dokonano wyводу prawnego w tym zakresie wspomniano jedynie ogólnie o tym, jak należy - w ocenie skarżącej - rozumieć zwrot „nierozpoznanie istoty sprawy” w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. (s. 6 zażalenia).

W tej sytuacji Sąd Najwyższy oddalił zażalenie (art. 394¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).

jw,